

ihalede poz no.lu “Her çeşit profil, çelik çubuk ve çelik saçlarla karkas (çerçeve) imalat yapılması, yerine tespiti” imalatı içerisinde yer alan poz no.lu 9 tonluk vincin yeterli olmaması sebebiyle kullanılmadığı, bu sebeple pozun kullanılma imkanı kalmadığı, buna bağlı olarak söz konusu poz yerine yeni birim fiyat belirlenmesi gerekirken İdarece “50 ton kapasiteli vinç” ücreti için ayrıca ödemedede bulunulması

Kamu İdaresi Türü	Belediyeler ve Bağlı İdareler
Yılı	2018
Dairesi	6
Karar No	726
İlam No	107
Tutanak Tarihi	11.2.2020

Kararın Konusu	İhale Mevzuatı ile İlgili Kararlar
---------------------------	------------------------------------

Hakediş

Dosya kapsamındaki bilgi ve belgelerin incelenmesi duruşmaya katılan ferî müdahilin açıklamalarının dinlenilmesi sonucunda;

A) Her ne kadar Denetçi tarafından Y.23.101 poz no.lu “Her çeşit profil, çelik çubuk ve çelik saçlarla karkas (çerçeve) imalat yapılması, yerine tespiti” imalatı içerisinde yer alan 03.671 (Y) poz no.lu 9 tonluk vincin yeterli olmaması sebebiyle kullanılmadığı, bu sebeple Y.23.101 no.lu pozun kullanılma imkanı kalmadığı, buna bağli olarak söz konusu poz yerine yeni birim fiyat belirlenmesi gerekirken İdarece 03.591/ib-2 no.lu “50 ton kapasiteli vinç” ücreti için ayrıca ödemede bulunulması suretiyle kamu zararına neden olunduğunun iddia edildiği görülmüşse de;

Yapım İşleri Genel Şartnamesi’nin “Projelerin Uygulanması” başlıklı 12’nci maddesinin 4’üncü fıkrasında;

“İdare, sözleşme konusu işlerle ilgili proje v.b. teknik belgelerde, değişiklik yapılmaksızın işin tamamlanmasının fiilen imkansız olduğu hallerde, işin sözleşmede belirtilen niteliğine uygun bir şekilde tamamlanmasını sağlayacak şekilde gerekli değişiklikleri yapmaya yetkilidir. Uygulama projelerinde değişiklik yapılması, 22 nci maddede yer alan esaslar göz önünde bulundurularak hesaplanacak bedel karşılığında, yükleniciden de istenebilir. Yüklenici, işlerin devamı sırasında gerekli görülecek bu değişikliklere uygun olarak işe devam etmek zorundadır. Proje değişiklikleri, ilk projeye göre hazırlanmış malzemenin terk edilmesini veya değiştirilmesini veya başka yerde kullanılmasını gerektirirse, bu yüzden doğacak fazla işçilik

ve giderleri idare yükleniciye öder. Proje değişiklikleri işin süresini etkileyecek nitelikte ise yüklenicinin bu husustaki süre talebi de idare tarafından dikkate alınır.”

“Sözleşmede bulunmayan işlerin fiyatının tespiti” başlıklı 22’nci maddesinde ise;

“12’nci maddenin 4 üncü fıkrasında belirtilen proje değişikliği şartlarının gerçekleştiği hallerde, işin yürütülmesi aşamasında idarenin gerekli görerek yapılmasını istediği ve ihale dokümanında ve/veya teklif kapsamında fiyatı verilmemiş yeni iş kalemlerinin ve/veya iş gruplarının bedelleri ile 21 inci maddeye göre sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave işlerin bedelleri, ikinci fıkroda belirtilen usuller çerçevesinde yüklenici ile birlikte tespit edilen yeni birim fiyatlar üzerinden yükleniciye ödenir.”

hükümlerine yer verilmek suretiyle 12’nci maddenin 4’üncü fıkrasındaki proje değişikliği şartlarının gerçekleştiği hallerde teklif kapsamında verilmemiş iş kalemleri veya iş grupları için yeni birim fiyat tespit edileceği hükme bağlanmıştır. Sorgu konusu olayda ise, yalnızca iş kapsamında kullanılması gereken vinç kapasitesinin artırılması gerekmektedir. Vinç kapasitesindeki artış kullanılan malzemede veya işin kapsamında herhangi bir değişikliğe yol açmadığından proje değişikliği yapılmamıştır. Bir başka ifade ile söz konusu iş bakımından vinç kapasitesinin artırılması proje değişikliğini gerektirecek nitelikte bir unsur değildir.

Sorumluların savunmalarından, vinç kapasitesinin 9 tondan 50 tona çıkarılmasına ilişkin olarak kapasite farkı için idare tarafından bir analiz yapıldığı, Y.23.101 poz no.lu “Her çeşit profil çelik çubuk ve çelik saclarla karkas (çerçeve) inşaat yapılması ve yerine tespiti” imalatı içinde yer alan ve kullanılmayan 9 tonluk vince ait bedelin yapılan yeni analizden minha edildiği, söz konusu yeni analizde

yükleniciye %25 genel gider ve yüklenici karı ödenmediği gibi ayrıca tenzilat da uygulandığı anlaşılmıştır.

Bu itibarla, sorgu konusu edilen ödemede kamu zararı oluşmamış olduğundan konu hakkında ilişilecek husus bulunmadığına 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 55'inci maddesi uyarınca işbu İlamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oy çokluğuyla karar verildi.

Karşı Oy

Daire Başkanı ...'ın karşı oy gerekçesi:

Sorgu konusu iş, teklif birim fiyatlı iş niteliğindedir. Y.23.101 poz no.lu imalatın tarifinde ise "Her çeşit profil, çelik çubuk, çelik, saçlarla projesine göre her yükseklik ve açıklıkta karkas inşaat yapılması, parçaların perçin, bulon ve kaynakla eklenmesi, bütün aksamın yerine monte edilmesi, her türlü malzeme ve zayıatı, inşaat yerindeki yükleme, yatay ve düşey taşıma, taşıyıcı iskele veya kaldırma tertibatı, boşaltma, işçilik, müteahhit genel giderleri ve kârı dâhil, (boya bedeli hariç) yapılması ve yerine konulması, 1 ton fiyatı" denilmektedir.

Yüklenici firma, söz konusu Y.23.101 poz no.lu imalat için ...-TL fiyat teklifinde bulunmuştur. Söz konusu teklif, imalatın tamamlanması için gerekli tüm unsurları içerdiğinden vinç kapasitesinin yetersizliği gerekçe gösterilerek teklif birim fiyat esaslı bahse konu imalat kalemi için ayrıca vinç kapasite farkı ödenmemelidir. Bu çerçevede, kamu zararı tutarı, idarece yükleniciye vinç kapasite farkı için ödenen tutara eşittir.

Bu itibarla, idarece vinç kapasite farkı olarak yükleniciye ödenen tutar olan ...-TL kamu zararı tutarının sorumlularından tazminine hükmedilmesi gerektiği düşüncesiyle çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

Üye ...'nın karşı oy gerekçesi:

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "Sözleşmede bulunmayan işlerin fiyatının tespiti" başlıklı 22'nci maddesinde;

"(2) Yeni fiyatın tespitinde iş kalemi veya iş grubunun niteliğine göre aşağıdaki sıralamaya uyularak oluşturulan analizlerden biri kullanılır:

a) Yüklenicinin birim fiyatlarının/teklifinin tespitinde kullanılarak teklifi ekinde idareye sunduğu ve yeni iş kalemi/grubu ile benzerlik gösteren iş kalemlerine/gruplarına ait analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizler.

b) İdarede veya diğer idarelerde mevcut olan ve yeni iş kalemine/grubuna benzerlik gösteren

analizler dikkate alınarak oluşturulacak analizler.

c) İhaleyi yapan idarenin daha önce gerçekleştirdiği ve ihale konusu işe benzer nitelikteki yapım işlerinin sözleşmelerinde ortaya çıkan iş kalemleri/gruplarına ait maliyet analizleri dikkate alınarak oluşturulacak analizler.

ç) Yeni iş kaleminin/grubunun yapılması sırasında tutulacak puantajla tespit edilecek malzeme

miktarları, işçi ve makinelerin çalışma saatleri ile diğer tüm girdiler esas alınarak oluşturulacak analizler.

(3) İş kalemi veya iş grubunun niteliğine uygun olarak yukarıdaki analizlere, kaynakların verimli kullanılması gözetilerek aşağıdaki rayiçlerden biri, birkaçı veya tamamı uygulanabilir:

a) Varsa yüklenicinin teklifinin ekinde veya aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında idareye verdiği teklif rayiçler.

b) İdarede veya diğ er idarelerde mevcut rayi  ler.

c) İhaleyi yapan idarenin daha önce gerçekleştirdiği ve ihale konusu i e benzer nitelikteki yapım i lerinin sözleşmelerinde ortaya çıkan fiyatlar.

 ) İdarece kabul edilmek şartıyla, ticaret ve/veya sanayi odasınca onaylanmış uygulama ayına ait yerel rayi  leri.

(4) Yeni fiyat yüklenici ile birlikte yukarıda belirtilen usullerden biri ile tespit edilerek düzenlenen tutanak idarenin onayına sunulur ve otuz gün zarfında idarece onaylanarak geçerli olur. Yeni fiyat tespitinde yüklenici ile uyu ulamaz ise, fiyat tutanağı idare tarafından onaylanmaksızın, taraflarca anlaşmazlık tutanağı düzenlenir ve anlaşmazlık idare tarafından on gün içerisinde Yüksek Fen Kurulunca belirlenen usul ve esaslara uygun olarak anılan Kurula intikal ettirilir. Yüksek Fen Kurulu tarafından tespit edilen fiyatın iki tarafça kabul  zorunludur. Yüklenici, fiyat uyuşmazlığı hakkındaki Yüksek Fen Kurulu kararını beklemeden idare tarafından tespit edilmiş fiyat üzerinden i e devam etmek zorundadır.”

hükmü yer almaktadır.

Bahse konu i  kapsamında, Y.23.101 poz no.lu imalat kaleminde yer alan 9 ton kapasiteli vinç yerine 50 ton kapasiteli vincin kullanılması nedeniyle, hem vincin saatlik ücretinde hem de işçilik ücretlerinde değişiklik meydana gelmiştir. Proje değişikliği şartlarının ortaya çıktığı görüldüğünden, söz konusu Y.23.101 no.lu poz kullanılmadığı için bu pozdan ödeme yapılmaması ve Y   ’nin 22’nci maddesinde yer verildiği şekilde 50 ton kapasiteli vinç dahil edilerek yeni birim fiyat oluşturmak suretiyle ödemenin yeni imalata göre gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Bu itibarla, sorguda yer alan kamu zararının sorumlularından tazminine hükmedilmesi gerektiği düşüncesiyle çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

B) Her ne kadar Denetçi tarafından işe ait teknik şartnamede, analiz ve birim fiyat tariflerinde, her türlü malzemenin inşaat yerindeki yükleme, boşaltma, yatay ve düşey taşınmasının birim fiyata dahil olduğu belirtildiği halde, hafriyat için ayrıca yeni fiyat yapılarak taşıma bedeli ödenmesi suretiyle kamu zararına neden olunduğunun iddia edildiği görülmüşse de;

Sorumluların savunmalarından, şantiye içindeki eğimin fazlalığı ve alanın darlığı nedeniyle hafriyatın biriktirilmesinin mümkün olmadığı, arazinin yamaç olması sebebiyle nakliye araçları şantiye içine giremediğinden hafriyatın arkeolojik araştırma için yapılan tüm işlemlerden bağımsız olarak ikinci kez el ile yüklenerek şantiye dışında bekleyen nakliye araçlarına kadar taşınıp boşaltılması gerektiği, yine aynı biçimde inşaat sahası yakınına kadar taşınan inşaat malzemelerinin de el tezkeresi ile kısım kısım şantiye içine taşınarak boşaltıldığı, hatta işin ilerlemesi ile birlikte hafriyatın şantiye içinde 90-100 metreye kadar taşınması gerektiği, bu nedenle iki işçinin bir günde yaptığı yükleme-taşıma-boşaltma işlerinin yerinde gözlemlenmesi suretiyle "Pnö.Ö.20 El Tezkeresi ile Her Türlü Malzemenin Taşınması" adında bir analiz oluşturularak bu analiz kapsamında bir defaya mahsus olarak ödeme yapıldığı anlaşılmıştır. Ayrıca hafriyatın belediyeye ait döküm sahasına gönderilmeden önce antik parçaların varlığına ilişkin inceleme ve ayrıştırılmasına ilişkin olarak şantiye alanı içerisinde taşınması, el ile yüklenmesi, arkeologlar eşliğince incelenmesi ve müteahhitçe kalıntıların krokisinin alınması işlemlerinin analiz ve birim fiyat tarifleri içerisinde yer alan V.0503 poz no.lu "Araştırma Hafriyatı Yapılması" kaleminden ödendiği, bu işlemler kapsamında herhangi bir mükerrer ödemede bulunulmadığı, incelenen hafriyatın tesislerine nakline ilişkin olarak da yükleniciye herhangi bir ödeme yapılmadığı görülmüştür.

Bu itibarla, sorgu konusu edilen işlemde kamu zararı

oluşmadığından konu hakkında ilişilecek husus bulunmadığına 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 55'inci maddesi uyarınca İlamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oy birliğiyle karar verildi.

C) Her ne kadar Denetçi tarafından Pno.Ö 19.01 no.lu "1100 denye polyester branda ile arkeolojik kazı üst örtü kaplanması" iş kalemi için ... Ticaret Odasından fiyat alınmasına rağmen analizde piyasadan alınan fiyatların kullanılması nedeniyle kamu zararına neden olunduğunun iddia edildiği görülmüşse de;

Sorumluların savunmalarından, branda yapılacak alanın arkeolojik alan olması sebebi ile kademeli kazılar yapıldığı, çeşitli derinliklerdeki bu kazı alanlarında gezinerek çalışmanın güç olduğu, 50 cm aralıklarla dizilen 5*10 cm ebadında kadronların üzerinde gezinerek çalışmanın zor ve itinalı bir çalışma gerektirmesi sebebi ile branda montajı için piyasadan alınan tekliflerin ... TL/m2 aralığında olduğu, ... Ticaret Odasından alınan fiyat teklifinin çalışma alanının zorluğu dikkate alınmaksızın basit branda kaplama fiyatı için verildiği ve iş güçlüğünün dikkate alınması nedeni ile ticaret odasının onayladığı fiyatta sapma olduğu anlaşılmıştır.

Bu itibarla, kamu zararı oluşmadığından konu hakkında ilişilecek husus bulunmadığına 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 55'inci maddesi uyarınca İlamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oy çokluğuyla karar verildi.

Karşı Oy

Daire Başkanı ... ve Üye ...'nun karşı oy gerekçesi:

Yapım İşleri genel Şartnamesi'nin 22'nci maddesinin 3'üncü fıkrasında; "İş kalemi veya iş grubunun niteliğine uygun

olarak yukarıdaki analizlere, kaynakların verimli kullanılması gözetilerek aşağıdaki rayiçlerden biri, birkaçı veya tamamı uygulanabilir:

a) Varsa yüklenicinin teklifinin ekinde idareye verdiği teklif rayiçler

b) İdarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçler

c) İhaleyi yapan idarenin daha önce gerçekleştirdiği ve ihale konusu işe benzer nitelikteki yapım işlerinin sözleşmelerinde ortaya çıkan fiyatlar

ç) İdarece kabul edilmek şartıyla, ticaret ve/veya sanayi odasınca onaylanmış uygulama ayına ait yerel rayiçleri”

hükmü bulunmaktadır. Dolayısı ile Pno.Ö19.01 nolu “1100 Denye polyester branda ile arkeolojik kazı üst örtü kaplaması” kalemi için yapılan analizde yerel ticaret odasınca onaylanmamış olan piyasa fiyatı teklifi yerine ticaret ve/veya sanayi odası tarafından onaylanmış uygulama ayına ait yerel rayiçlerin kullanılması mevzuatın gereğidir.

Bu itibarla, Pno.Ö19.01 no.lu “1100 Denye polyester branda ile arkeolojik kazı üst örtü kaplaması” kalemi için ... Ticaret Odasından fiyat alınmasına rağmen analizde piyasadan alınan ve bahse konu ticaret odası tarafından yerel rayiçlere uygunluğu onaylanmayan fiyatların kullanılması nedeniyle oluşan kamu zararının sorumlularından tazminine hükmedilmesi gerektiği düşüncesiyle çoğunluk görüşüne katılmıyoruz.